

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

Posudek oponenta habilitační práce

Slezská univerzita v Opavě

Fakulta:	Filozoficko-přírodovědecká
Obor řízení:	Tvůrčí fotografie
Uchazeč:	Mgr. Štěpánka Bielešová, Ph.D.
Pracoviště uchazeče:	Muzeum umění Olomouc
Habilitační práce (název):	<i>Umělecká sbírka jako informační zdroj v procesu kvalitativního kurátorského výzkumu. Případová studie rozvoje fotografického fondu Muzea umění Olomouc ve společensko-kritickém kontextu s důrazem na lokální uměleckou scénu.</i>
Oponent:	Doc. Mgr. Václav Podestát
Pracoviště oponenta:	Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě

Text posudku (rozsah v rámci předepsané osnovy dle zvážení oponenta)

1. Aktuálnost námětu

Celkem 190 stran textu, úvod, hodnocení v kapitole závěru, oddíly s výběrem z literatury, jmenný rejstřík a profesní životopis s přehledem odborné činnosti souvisí s dvaceti jedna kapitolami, převážně medailony výrazných osobností olomouckého regionu, které v historické kontextu od přelomu 19. a 20. století po dnešek formovaly tvůrčí proměnu fotografické tvorby. Mgr. Štěpánka Bielešová, Ph.D. zodpovědným badatelským přístupem neopomíjí důležité historické souvislosti a dobový kontext, aby logicky v plynoucí chronologii uměnovědným přístupem, čitelnou formou a bohatě do textu zakomponovanými ilustracemi zpracovala zvolené téma. Tvůrčí profily a chronologické uplývání dobových souvislostí se prolíná v logicky plynoucích kapitolách. V přiměřeném rozsahu se studie zabývá scénou profesionální a v odpovídajícím poměru i amatérskou, neopomíjí také oblast zájmového školství na Lidové škole v Olomouci (fotografického oboru v letech 1984–1987).

Štěpánka Bielešová se během mnohaletého pracovního působení v Muzeu umění v Olomouci ve funkci hlavní kurátorky v Muzeu umění Olomouc (1995–2018), od roku 2007 kurátorky sbírky fotografie tamtéž, velice dobře zorientovala v oboru tvůrčí fotografie spoluprací s předními osobnostmi domácí scény, v pozici kurátorky do dnešních dnů připravila řadu přehledových skupinových i autorských výstav, nejednou s přesahy do dalších tvůrčích disciplín (malířství, sochařství, kresba, konceptuální přesahy, práce na papíře a s papírem), aktivně iniciovala vznik početných katalogů, autorských monografií. Své bohaté zkušenosti předává se zájmem i v pozici muzejní edukace, rovněž studentům v rámci pedagogického působení na Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě.

2. Přístup k řešení

Chronologické řazení shromážděných faktů se opírá o seriózní přístup ve sběru, třídění a vyhodnocení historických faktů, s přihlédnutím k inspiračním zdrojům v oblasti souvisejících uměleckých oborů, v respektování specifiky sbírkového potencialu Muzea umění v Olomouci i v badatelském záběru mimo institucionální rejstřík.

3. Použitá metodologie

Systematický rámec výzkumu použitý k badatelskému výzkumnému projektu, který představuje předkládaná habilitační práce „Umělecká sbírka jako informační zdroj v procesu kvalitativního kurátorského výzkumu. Případová studie rozvoje fotografického fondu Muzea umění Olomouc ve společensko-kritickém kontextu s důrazem na lokální uměleckou scénu.“ je zvolen s pomocí příhodně zvolených metod k provedení, v souladu se stanovenými cíly. Zjednodušeným vyjádřením konstatuji, že zahrnuje a výsledky potvrzuje CO, JAK, PROČ. Metodologie výzkumu umožňuje čtenářům, následnému okruhu badatelů teoretické práce pochopit přístup a zvolené metody výzkumu. Práce zahrnuje tři důležité typy metodologie, tedy metodu kvalitativní, kvantitativní a smíšenou.

4. Kvalita a správnost dosažených výsledků

Habilitační práce se obsahem opírá o zacílené konkrétní období, o tvůrčí směry i vybrané charakteristické představitele, výrazné osobnosti regionu s přesahy do celostátního i mezinárodního kontextu, o konkrétní vybrané události, skupinové i osobní projekty. Drobnou připomínkou, která nijak neubírá na aktuálnosti práce je neaktualizovaná vazba jmenného rejstříku na odpovídající čísla stránek u elektronické verze práce.

Dosažené badatelské výsledky teoretické studie, habilitační spis Mgr. Štěpánky Bieleškové, Ph.D. jsou podpořeny dlouholetou praxí a zkušeností kurátorky sbírky fotografie MUO, kterou převzala do správy na rozmezí let 2006-2007, stejně tak účastí na mezinárodních festivalech a konferencích (Polsko, Maďarsko, Švédsko, Slovensko). Citační zdroje a odkazy na použitou literaturu jsou přehledné, použité v souladu s nastavenými pravidly.

Je důležité zmínit přehledovou studii Bieleškové „Výchova a vzdělávání dospělých v oblasti fotografie“ (Olomouc 2014), mapující tuto problematiku v uplynulých sto letech nebo dále vydaný titul „fotoskupina“ (Olomouc 2020), zaměřený na historii fotografického vzdělávání na Základní umělecké škole Miloslava Stibora v Olomouci. Společně s Vladimírem Birgusem a Björnem Anderssonem připravila Bielešková přehledovou studii o české fotografii 20. století pro švédské publikum (Landskrona foto view: Czech republic: a century of avant-garde and off-guard photography, Landskrona 2015). Podobně publikovala výběrové kapitoly o české fotografii v Polsku v knize „Na pierwszy rzut oka“ (Olomouc 2016, s Vladimírem Birgusem) dále připomínám tituly „Místo činu“, věnované skupině akčních umělců z maďarské Pécse (Olomouc 2019, s Ladislavem Daňkem), „Olomoucké okamžiky 1989“ a „Civilizované iluze“, ve které poprvé odborně zpracovala fotografickou sbírku Muzea umění Olomouc.

Erudovanost Mgr. Štěpánky Bieleškové, Ph.D. dokládají a prohlubují také připravené a vydané monografie významných osobností, jako byly fotografové Miloslav Stibor (Olomouc 2007 a 2021); Vladimír Birgus (Olomouc 2014); Milena Valušková (Olomouc 2017); Jindřich Štreit (Olomouc 2016) či kreslířka Dagmar Havlíčková (Olomouc 2017), stejně tak další iniciované monografické svazky ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci (Miloslav Stibor, Petr Zatloukal

(Olomouc 2021), o Karlu Kašpaříkovi (Olomouc 2021), Michalu Kalhousovi (2022) Blance Lamrové (2023).

6. Uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání

Pro rozvoj oboru tvůrčí fotografie se díky obhajované studii dostává ke studentům další studijní materiál, který generuje poznání faktů i tvůrčích odlišností. Jakkoliv úspěch v oboru tvůrčí fotografie závisí na kombinaci talentu, tvrdé práce, neustálého vzdělávání a schopnosti efektivního propojení s publikem a klientelou, je podobná práce přínosem v pohledu a zhodnocení dobové vizuality, reflexi změn ve společnosti, trendů v umění a souvisejících médiích.

7. Uplatnitelnost výsledků v praxi

Badatelské úsilí Mgr. Štěpánky Bielešové, Ph.D. je cenným zdrojem informací, souvislostí a komparací nejen v celostátním kontextu, ale i v souvislostech mezinárodních. Mé tvrzení se opírá o odborně připravené výstavy tvůrčí fotografie, které v minulých dekáдах Muzeum umění v Olomouci realizovalo (např. Česká a slovenská fotografie 80. a 90. let 20. století v roce 2002, akční umění střední Evropy (maďarská a polská fotografie), autorské výstavy nejmladší domácí i polské fotografické scény v Galerii Café Amadeus v Olomouci. Produkce autorských medailonů, soustředěných do knižních svazků (ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci), dokládají konkrétní hmatatelné badatelské výsledky (do dnešních dnů bylo tiskem a do distribuce dáno již 5 svazků).

8. Formální úprava a jazyková úroveň práce

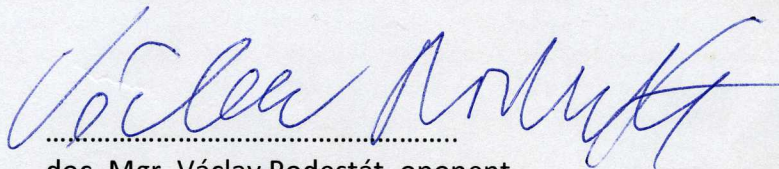
Formální úprava habilitační práce upřednostňuje nosnost tématu, udržuje si podobu střídmeého, přehledného charakteru. Vědecký obsah je nezpochybnitelný, je zároveň výzvou po další mladší badatelskou generaci následovníků, aby svým úsilím připojili další pokračování.

Závěr (obsahuje doporučení / nedoporučení k obhajobě)

Habilitační práce Mgr. Štěpánky Bielešové, Ph.D. je přínosným dílem, doporučuji ji komisi k přijetí. Po obhájení doporučuji udělení akademického titulu docent/ka.

v

Opavě 28.2.2024

doc. Mgr. Václav Podestát, oponent